

[Jørgen Peder Hansen.]

en flersidig virkning. Det har ganske vist været tilladt at indføre importrestriktioner for udefra kommende varer, men det har blot ikke åbnet grænserne for udviklingslandenes egne produkter i de økonomisk fremskredne lande.

Det nye sæt GATT-regler indeholdes i 3 artikler, der er knyttet til overenskomsten under betegnelsen udenrigshandel og udvikling. Jeg føler ikke trang til at gå ind i en dybere omtale af disse problemer på nuværende tidspunkt. Lad mig ved samme lejlighed udtrykke min tilfredshed med de meget klare bemærkninger, som ledsager forslaget. Ved de nye regler åbnes der adgang til, at udviklingslandene kan optage forhandlinger om told og andre indrømmelser, uden at industrilandene af den grund forventer tilsvarende tilbud. Dette er virkelig betydningsfuldt, ikke mindst fordi bestemmelsen sigter på både råvarer, landbrugsvarer og industrivarer. Mange ville sikkert være tilbageholdende i vurderingen af en sådan regel, hvis den tog sigte på forholdet mellem nogle få parter. En forklarende note til de nye regler knytter da også bestemmelsen til de bestræbelser, der går på mangesidede toldnedsættelser, som f. eks. tilfældet er med den såkaldte Kennedyrunde. Bag dette ligger vel nok ønsket om at inddrage så mange som muligt i eventuelle aftaler for derved at sprede eventuelle skadevirkninger til så mange sider som muligt.

Jeg tror — ligesom det også understreges af den højtærede udenrigsminister — at vi af mange grunde må forsøge at vise i handling, at de nye regler ikke blot er papir og ingenting bevendt, men at de tværtimod kan blive et meget betydeligt skridt i retning af at påvirke den udvikling, den internationale handel er inde i til gavn for de svage lande.

Som understreges af den højtærede udenrigsminister har Danmark en række told- og afgiftssatser, som hovedsagelig rammer import fra udviklingslandene. Dem kan vi begynde at se lidt nøjere på og derved forsøge at give mening til det sæt af forpligtelser for industrilandene, der nærmere er omtalt i en efterfølgende artikel. Det er ikke så forfærdelig længe siden, at vi her i tinget har lovgivet med hensyn til teen,

idet vi jo afskaffede toldsatsen for te. Det skulle også være muligt at finde frem til andre varer, der er typiske for de pågældende udviklingslande, således at der måske kan afskaffes visse restriktioner for disse varer.

Min indstilling til dette forslag er præget af optimisme, af et håb om, at disse regler må kunne være et betydningsfuldt indslag i de internationale forhandlinger, som foregår for tiden flere steder. Den hjælp til selvhjælp, vi kan yde ad denne vej, kan efter min opfattelse ikke måles i penge således som anden bistand, der på kroner og øre opføres på de årlige finanslove. Her er tale om en form for økonomisk revalidering i international målestok, som på den lange sigt åbner mulighed for udviklingslandene for at få forøget deres andel af verdenshandelen, og det er jo særdeles påkrævet.

Det er imidlertid en langsom proces, som ikke finder sit kraftigste udtryk lige straks. Den højtærede udenrigsminister fører i sin fremsættelsestale tankerne tilbage til den amerikanske Marshallhjælp, der blev ydet under former, som gav de vesteuropæiske landes befolkninger troen på, at det alt sammen kunne nytte noget, og at det kunne lykkes dem at opbygge samfund i vækst og udvikling. Det var princippet om hjælp til selvhjælp, der her blev anvendt, og det bør efter min mening også være det ledende princip i al bistand i vore dage.

Vi skal understrege den opfattelse, at blot udviklingslandene selv yder en effektiv indsats, findes der også andre steder forståelse for, at denne må og skal omsættes i muligheder for dem for en mere stabil placering i det erhvervsøkonomiske billede. Forudsætningerne herfor vil imidlertid være, at de industrialiserede lande selv er i stand til at sørge for tilstrækkelig økonomisk vækst hjemme med deraf følgende mulighed for at skaffe alle i arbejde og stadig forbedre levestandarden. Dette tror jeg må være udgangspunktet, såfremt vi ønsker en folkelig opslutning i vort land bag disse tanker. Det skal være en folkelig opslutning, som også bliver politisk tilslutning til disse tanker.

I en verden, hvor moderne teknik og transport har gjort vor egen klode meget mindre, og hvor der er skabt mulighed for,